

Oponentský posudek

Marta Vančurová: „Environmentální práva domorodých národů“

Předmětem posudku je **posouzení diplomové práce Mgr. Marty Vančurové z hlediska splnění kritérií rigorózní práce** tedy posouzení toho, zda posuzovaná diplomová práce může být v rámci rigorózního řízení uznána za rigorózní práci v souladu s Opatřením děkana č. 17/2017 o závěrečných pracích.

Posuzovaná práce má celkem 165 stran, z toho 146 stran (423501 znaků včetně mezer) vlastního textu. Skládá se ze čtyř dále členěných kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru, seznamu pramenů, česky i anglicky psaného abstraktu, anglicky psaného shrnutí a seznamu zkratk. Práce tak splňuje formální požadavky kladené nejen na diplomovou práci, ale též na práci rigorózní.

Aktuálnost a náročnost tématu. Zvolené téma se nebylo dosud v rámci kvalifikačních prací zpracováno a ani česky psaná odborná literatura mu nevěnuje příliš pozornosti. Problematikou postavení domorodých národů se věnují ojediněle kvalifikační práce katedry mezinárodního práva, nicméně zpracování právě aspektu environmentálních práv domorodých národů je ojedinělé. Nepochybně se jedná o velmi aktuální a originální téma, které propojuje mezinárodní právo, právo životního prostředí a oblast základních lidských práv. Z výše uvedených důvodů hodnotím téma práce jako aktuální a vhodné též pro rigorózní práci. Text diplomové práce vychází z právního stavu k 9. 5. 2017 a je plně aktuální. Téma diplomové práce „Environmentální práva domorodých národů“ spadá do tematického okruhu Práva životního prostředí, ze kterého se koná státní rigorózní zkouška.

Jako diplomová práce bylo posuzované dílo obhájeno dne 1. 6. 2017 s hodnocením „výborně“. Předložený text se plně shoduje s obhájenou diplomovou prací.

Hodnocení práce. Text práce zvolené téma zpracovává komplexně a na vysoké úrovni. Práce je logicky uspořádána do čtyř vzájemně navazujících kapitol, ve kterém se postupně věnuje vztahu domorodých národů k tradičním územím a přírodním zdrojům, postavení domorodých národů v mezinárodním právu, mezinárodním mechanismům ochrany domorodých práv a environmentálním právům domorodých národů. Každá z kapitol je pak dále členěna až na čtvrtou úroveň členění. V úvodu práce si autorka za cíl stanovila analýzu zvoleného tématu, zejména pak reflexi existence domorodých národů a jejich vazeb k tradičnímu území mezinárodním právem a nástrojům ochrany tradičního území a přírodních zdrojů mezinárodním právem. Tyto cíle se autorce v práci podařilo naplnit.

Způsob zpracování práce svědčí autorčině schopnosti samostatné tvůrčí práce. Práce představuje skutečný rozbor velmi širokého okruhu dílčích aspektů tématu na podkladě širokého okruhu pramenů, z velké části cizojazyčných. Podrobně se zabývá relevantními mezinárodními úmluvami, zejména lidskoprávními, a jejich kontrolními mechanismy, přičemž při rozboru těchto dokumentů mezinárodního práva, ale ve velké míře využívá též relevantní judikaturu. Za stěžejní část práce považuji nejrozsáhlejší čtvrtou kapitolu věnovanou problematice environmentálních práv domorodých národů. Konkrétně se autorka věnuje kolektivnímu rozměru některých těchto práv, zejména právu na sebeurčení, právům souvisejícím s ochranou území domorodých národů (vlastnické právo a environmentální aspekty tohoto práva - ochrana území a přírodních zdrojů na něm, umožnění tradičního způsobu života bezprostředně závislého na území a přírodních zdrojích na něm dostupných) a dále pak kulturním, menšinovým a individuálním právům (právo na život, právo na rodinný a soukromý život), přičemž se vždy zaměřuje na environmentální aspekty těchto práv. V tomto

kontextu je věnována pozornost též relevantním procesním právům plynoucím z mezinárodního práva. I tato kapitola hojně využívá judikaturu mezinárodních soudů resp. institucí.

Celkově práci hodnotím jako nadstandardně zpracovanou ve všech aspektech, zejména oceňuji komplexnost a pečlivost při zpracování a vysokou úroveň práce s literaturou, včetně širokého okruhu použitých pramenů, převážně cizojazyčných. Taktéž ke grafické, stylistické a jazykové stránce práce nemám žádné připomínky.

Posuzovaná diplomová práce byla oceněna v soutěži studentských kvalifikačních prací o Cenu Josefa Vavrouška 2017, kde získala 2. místo.

Posuzovaná diplomová práce splňuje po obsahové i formální stránce podmínky stanovené pro uznání diplomové práce za rigorózní stanovené v čl. 49 odst. 3 Opatření děkana č. 17/2017 o závěrečných pracích, a proto ji doporučuji uznat jako rigorózní práci.

V Praze dne 15. ledna 2018

JUDr. Martina Franková, Ph.D.